

ושוהה התוקע כדי צליית דג קטן, או כדי להדביק פת בתנור. ואז הוא תוקע ומריע ותוקע, ושובת.

אמר רבי יוסי ברבי חנינא: שמעתי, שאם בא התוקע להדליק נר של שבת אחר שש תקיעות — מדליק. שהרי נתנו חכמים שיעור לחזן הכנסת, שהוא שמש הציבור, להוליך שופרו לביתו מהמקום המיוחד לתקיעה, שהיה מקום גבוה, ומוכח שגם אחרי גמר התקיעות עדיין יש שהות עד כניסת השבת.

אמר לו [יתכן שיש לגרוס "אמרו לו"]:
אם כן, שיכול להוליך את השופר לביתו — נתת דבריך לשיעורין! שלפעמים ביתו רחוק ולפעמים הוא קרוב.

אלא: מקום צנוע יש לו לחזן הכנסת בראש גגו שתקע שם, ששם מניח שופרו, לפי שאין מטלטלין לא את השופר ולא את החצוצרות, אפילו במקום שאין איסור טלטול, ברשות היחיד, כי השופר והחצוצרות הם מוקצה בשבת.

ותמהינן: וכי שופר מוקצה הוא?

והתניא: שופר שראשו כפוף ואפשר לשאוב בו מים ולהשקות בו את התינוק אינו מוקצה והרי הוא מיטלטל בשבת, וחצוצרות שאינם ראויים בשבת לכל שימוש הרי הם מוקצה

ואינם מיטלטלין! (112)

אמר רב יוסף: לא קשיא.

כאן — בשופר של יחיד אין הוא מוקצה.

כאן — בשופר של ציבור, הרי הוא מוקצה.

אמר ליה אביי: וביחיד שאמרת שאינו מוקצה — למאי חזי? הואיל וראוי לגמע בו מים לתינוק. אם כן בציבור נמי חזי — א-17
לגמע בו מים לתינוק עני שעל הציבור מוטל לפרנסו.

ותו, הא דתניא בבבביתא שלישיית: כשם שמטלטלין את השופר — כך מטלטלין את החצוצרות. מני?

אלא, לא קשיא.

הא דמטלטלין שופר ואין מטלטלין חצוצרות — רבי יהודה היא, הסובר כי רק שופר תורת כלי עליו, הואיל וראוי לגמע בו את התינוק. ולא חצוצרה כיון שאין לה כל שימוש בשבת.

הא דמטלטלין הן את השופר והן את החצוצרות — רבי שמעון היא, הסובר שכלי אינו נעשה מוקצה למרות שאין בו שימוש בשבת.

למלאכת היתר מכיון שאין רגילים לעשות זאת רק קצת ובדרך אגב, שהרי מי סופר כמה פעמים עושים זאת, ומה נפקא מינה במספר הפעמים, אלא רק מכיון שהשתמשות כזו שנראה על בני האדם אינה נחשבת לנו להתיר טילטול בגללה.

112. כתב החזון איש [באגרת מ"ג] אפילו שאפשר לעשות בחצוצרה איזו מלאכת היתר כגון להכות איתה אגוזים ולפצחם, בכל זאת אין זה תשמיש נאות וחביב על בני אדם לעשות כך עם חצוצרה, ולכן אינה מיטלטלת.
אבל אין להסביר שאין מלאכה זו נחשבת